

CODUL DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

CAPITOLUL I - ELABORAREA CODULUI DE ETICĂ UNIVERSITARĂ

Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca este o comunitate care are menirea să ofere servicii de educație superioară și cercetare științifică.

Cunoștințele și deprinderile dobândite în perioada studiilor universitare sunt determinate în procesul de maturizare intelectuală, profesională și morală, cu implicații în viitorul comportament etic în profesie și societate. Ținuta și deprinderile comportamentale formate în mediul academic trebuie însușite într-o cultură instituțională corectă, prin participarea întregii comunități, cu o structură eterogenă de persoane diferite prin capacități și incapacități, religie, rasă, sex, grupuri, etnice, convingeri politice. Într-o asemenea comunitate, este esențial ca toți membri, personal angajat și studenți, să se bucure de respect și recunoaștere, să-și exercite responsabilitățile și drepturile în armonie, cât mai departe de stările conflictuale, într-o atmosferă reală de spirit academic.

Codul de etică a Universității are menirea să sprijine personalul și studenții să definească și să rezolve aspectele de natură morală care se întâlnesc în perioada angajării și studiilor, să orienteze relațiile între colegi, cu studenții, cu instituția universitară, cu partenerii instituționali, precum și cu comunitatea locală, națională și internațională.

Codul de etică și aplicarea sa nu exclud și nu înlocuiesc drepturile și obligațiile legale, care revin membrilor Universității „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca. Codul de etică universitară nu se poate substitui codurilor de profil și cercetare științifică și nici nu le suplinește pe acestea.

Codul de etică universitară reprezintă, într-o formulare explicită, în scris, idealurile, valorile, principiile și normele morale pe care consimt să le respecte membrii comunității noastre academice.

Codul de etică universitară contribuie la dezvoltarea unei culturi instituționale deoarece:

- **Contribuie la un mediu universitar bazat pe competiție și cooperare desfășurate după reguli corecte;**
- **Protejează membrii universității de comportamente nedrepte, necinstite sau oportuniste și furnizează un model de comportament;**

Codul de etică universitară

- Reprezintă un **contract moral** între studenți, profesori, personalul administrativ și comunitatea universitară ca întreg, contribuind astfel la **coeziunea** membrilor universității;
- Corelează relații pur contractuale cu **încrederea, atașamentul și responsabilitatea**;
- **Contribuie la evaluarea și aprecierea transparentă și dreaptă a meritelor studenților, profesorilor, personalului administrativ și membrilor conducerii**;
- **Este un ghid de integritate academică**;
- **Arată angajamentul de principiu al conducerii Universității, facultăților**;
- Este un cadru de referință în **orientarea deciziilor și orientarea acțiunii**;
- Influențează crearea sentimentului de **unicitate și apartenență** pentru membrii comunității universitare;
- Promovează o **imagine pozitivă a universității**;
- Contribuie la **reputația universității și la respectul** pe care studenții, absolvenții, cadrele didactice, firmele și instituțiile care angajează absolvenții îl au față de universitate;
- Contribuie la creșterea **adeziunii și devotamentului** colaboratorilor: universități, firme, persoane individuale, parteneri instituționali;
- Reprezintă un **cadru normativ pentru condițiile nesupunerii membrilor comunității universitare față de deciziile neetice ale celor care dețin diferite grade de putere**.

La elaborarea Codului de etică se ține seama de prevederile Constituției, legislația în privința educației, a muncii, nediscriminării, egalității de șanse, reglementările pentru universități și regulamentele interioare ale Universității.

Codul cuprinde **norme obligatorii**, cele pe care trebuie să le respectăm și a căror nerespectare atrage sancțiuni profesionale, uneori chiar legale, precum și **norme deziderabile**, care se recomandă a fi respectate (spre exemplu, recunoașterea care trebuie acordată celor care ne-au ajutat în formarea profesională), fără atragerea de sancțiuni, (altfel decât morale pentru eludarea lor).

Proiectul de Cod este oferit dezbaterii publice studenților, cadrelor didactice, personalului administrativ, colaboratorilor și beneficiarilor externi și va fi publicat pe pagina de web a Universității „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca. Observațiile, propunerile și amendamentele care se desprind după o analiză pertinentă, la proiectul inițial, se vor supune împreună votului Senatului și adoptării, pentru a deveni obligatoriu întregii comunități academice.

În contractul individual de muncă, precum și în contractul individual de studii, trebuie inclus și faptul că angajații și studenții au luat la cunoștință de prevederile Codului și se angajează sub semnătură proprie să respecte prevederile acestuia.

Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca este o instituție a cărei scopuri, valabile pentru fiecare membru al său, urmăresc dezvoltarea și afirmarea profesională, evoluția cunoașterii și cercetării în condițiile respectării statului de drept și a drepturilor omului.

Universitatea respectă demnitatea fiecăruia dintre membri săi și promovează integritatea academică, solicitând acestora să contribuie la dezvoltarea democratică și la prosperitatea societății.

CAPITOLUL II LIBERTATEA ACADEMICĂ

Art.1. Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca, promovează libertatea academică, cu respectarea principiilor și normelor ce guvernează statul de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Art.2. Libertatea academică nu poate fi îngădită decât în condițiile legii. Nu este îngăduit nimănui să educe dogmatic în spațiul universitar, să încalce drepturile studenților, a cadrelor didactice sau cercetătorilor la libertatea de gândire, obiectivitatea în cunoaștere și formarea științifică adecvată domeniului de studii.

Art.3. Credințele religioase, atașamentele politice, alte categorii de credințe, sunt în spațiul universitar laic, o problemă privată a membrilor comunității academice. Ele nu pot fi impuse altora, prin abuz de putere și autoritate.

Art.4. Membrii comunității academice au datoria să evite lezarea libertății celorlalți membri, pe baza respectului pentru diferențe. Universitatea încurajează abordarea critică, dialogul, parteneriatul intelectual, indiferent de opiniile politice și de convingerile religioase.

Art.5. Membrii comunității academice au obligația să participe și să contribuie la crearea unui spațiu liber de ingerințe, presiuni sau constrângeri politice, religioase, economice, exceptând constrângerile de natură legală, etică și științifică.

Art.6. Universitatea nu trebuie să cedeze presiunilor spre ascundere și obediență, la care poate fi supusă mai ales de către puterea politică.

Art.7. În Universitate, membrii comunității academice au libertatea în examinarea critică a valorilor, normelor și practicilor sociale, în spiritul responsabilității pentru răspândirea cunoașterii științifice. Denaturarea conținutului științific al procesului didactic și rezultatului cercetării pentru interese etnice, religioase, politice și economice se sancționează.

Art.8. Membrii comunității academice trebuie să mențină caracterul privat al solicitărilor de confidențialitate. Dosarele personale sunt confidențiale. Încălcarea confidențialității se sancționează.

Art.9. Personalul didactic și administrativ are obligația să respecte confidențialitatea în problemele care țin de viața privată a studenților, să nu dea informații decât cu autorizația decanului sau Rectorului și numai când există motive îndreptățite.

Art.10. Membrii personalului care au acces la documente și informații trebuie să păstreze caracterul confidențial și privat a unor astfel de informații și să protejeze persoanele care nu doresc ca aceste informații să devină publice.

CAPITOLUL III - AUTONOMIA PERSONALĂ

Art.11. Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca promovează un mediu propice exercitării autonomiei personale prin posibilitatea de a alege individual, în cunoștință de cauză, programele de studiu și cercetare, traseele de carieră academică, oportunitățile, nivelul de excelență la care dorește să acceadă cineva.

Art.12. Informații privind standardele academice, programele de studiu și cercetare, evaluarea, accesul la promovare, structura Universității, cercetarea universitară, baza materială, serviciile sociale, datele relevante ale corpului profesoral și de conducere, se pun la dispoziția celor interesați și prin paginile web ale Universității.

CAPITOLUL IV - DREPTATEA ȘI ECHITATEA

Principiul nediscriminării și egalității de șanse

Art.13. În Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca membrii comunității academice vor fi tratați drept, corect și echitabil, nepermițând discriminarea sau exploatarea, indiferent că acestea sunt directe sau indirecte.

Art.14. În baza principiului nediscriminării, în Universitate se interzice tratamentul inegal al unei persoane, tratament care ar urmări încălcarea și limitarea drepturilor persoanei respective pe baza genului, rasei, vârstei, orientării sexuale, dizabilității, a naționalității, etniei, religiei, categoriei sociale, stării materiale sau mediului de proveniență.

Art.15. În Universitate egalitatea de șanse se aplică la anunțarea, organizarea concursurilor sau examenelor și selecția candidaților pentru ocuparea posturilor vacante; încheierea, suspendarea, modificarea și/sau încetarea raportului juridic

de muncă ori de serviciu; stabilirea sau modificarea atribuțiilor din fișa postului; stabilirea remunerației și a recompenselor sau a beneficiilor, altele decât cele de natură salarială; informarea și consilierea profesională; dezvoltarea și promovarea profesională; evaluarea performanțelor individuale; aplicarea măsurilor disciplinare; drepturilor de a adera la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta.

Eliminarea conflictelor de interese

Art.16. Membrii conducerii Universității și a tuturor structurilor sale, personalul nedidactic, au obligația să ia măsurile necesare pentru a evita sau soluționa în mod corect situațiile în care pot să apară conflicte de interese.

Art.17. Prevenirea unor conflicte de interese, generate de favoritism și nepotism, aplicarea unor criterii și standarde diferite în apreciere sau evaluare, acte de persecuție sau răzbunare, reprezintă un obiectiv permanent a factorilor de conducere, la toate nivelele.

Art.18. Membrii comunității universitare vor evita și elimina conflictele de interese care decurg din intersectarea mai multor tipuri de relații (relații personale – rudeni de gradul I și II și orice alte relații personale; roluri multiple – funcții diferite de conducere în instituția academică; interese materiale – relații cu societăți comerciale sau furnizori de servicii; colaborări externe sau alte angajamentele – care pot afecta îndeplinirea integrală a sarcinilor profesionale din Universitate) care constituie încălcări ale eticii academice. Neaplicarea acestui principiu atrage sancțiuni proporționale.

Art.19. Orice relație de natură financiară sau comercială între Universitate și membrii comunității academice, va putea fi angajată numai cu acordul conducerii Universității și numai în interesul acesteia.

Art.20. Se interzice oricărui angajat al Universității „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca, precum și oricărei alte persoane aflată în raport de învățământ cu Universitatea, să administreze sau exploateze în interes propriu ori în interesul alte persoane fizice sau juridice, baza materială sau de date ale Universității.

Art.21. Cadrele didactice și personalul auxiliar vor putea desfășura activități în alte instituții numai cu înștiințarea conducerii Universității.

Prevenirea și combaterea corupției

Art.22. Întreaga comunitate academică, angajații și studenții au obligația morală de a aduce la cunoștința rectorului orice act sau fenomen de corupție în legătura cu activitatea desfășurată în Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca.

Art.23. Universitatea se angajează să sancționeze instituțional actele evidente de corupție, mita și tentativa de mituire, precum și cele mai puțin evidente, ca traficarea clientelară a examenelor sau concursurilor pentru ocuparea posturilor.

Art.24. Universitatea acceptă recomandările asumate de către profesioniști competenți și corecți, în privința meritelor unor persoane, dar respinge orice recomandări informale sau presiuni legate de admiterea și evaluarea unei persoane aflate sub standardele solicitate și care nu poate intra onest în competiție.

Art.25. Universitatea consideră fapte grave de corupție, traficarea examenelor de admitere și absolvire, solicitarea de către personalul universitar de bani, cadouri, servicii personale, favoritismul în procesul de evaluare, angajare sau promovare. Acceptarea de cadouri simbolice de către personalul universitar este legitimă doar atunci când este evident că nu este de natură să influențeze direct sau indirect procesul educațional, de evaluare, de angajare sau de promovare.

CAPITOLUL V - MERITUL

Art.26. Universitatea „Bogdan Vodă” asigură recunoașterea, cultivarea și recompensarea meritelor personale și colective care conduc la împlinirea menirii sale instituționale.

Art.27. Universitatea consideră că singura ierarhizare calitativă este cea a meritului care se definește de către Comisia de Asigurare a Calității, în colaborare cu catedrele, consiliile și Rectoratul. La nivelul cadrelor didactice și cercetătorilor, meritul se evaluează după calitatea cursurilor, seminariilor și lucrărilor, seminariilor și lucrărilor practice, publicațiile științifice, câștigării de granturi de dezvoltare și cercetare individuală și instituțională, evaluarea făcută de către studenți, activitatea de îndrumare a studenților și rezolvarea problemelor acestora, implicarea în programul de studiu în domeniul propriu, atitudinea față de progresul personal, în prestigiul adus instituției și specialității în care lucrează, în implicarea procesului de democratizare a societății.

Criteriile de evaluare pentru structurile de conducere se referă mai ales la managementul eficient al resurselor, crearea și menținerea standardelor profesionale și morale ridicate în instituție, evaluarea făcută de către reprezentanții studenților, subordonați și forurile superioare.

Evaluarea performanțelor la cursuri, seminarii și laboratoare, la concursuri profesionale și sesiuni de comunicări științifice, la licențe și dizertații, implicarea în viața universitară și civică, reprezintă criteriile specifice în cazul studenților.

Art.28. Responsabilitatea față de standardele de evaluare a meritului și de aplicare revine Comisiei de Asigurare a calității, conducerii catedrelor și facultăților, rectoratului. Comisia de etică universitară intervine atunci când structurile de conducere nu asigură *aplicarea principiului meritului*, în proiectarea și evaluarea activității universitare și propune sau acordă sancțiuni inclusiv conducerii.

CAPITOLUL VI - PROFESIONALISMUL UNIVERSITAR

Art.29. Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca se angajează să cultive un mediu propice pentru competitivitate în activitatea didactică și de cercetare prin dezvoltarea unor programe academice la standarde înalte care să conducă la evoluția cunoașterii, la formarea unor specialiști competitivi și la creșterea prestigiului instituției.

Art.30. În Universitate profesionalismul universitar se caracterizează prin competență în exercitarea profesiei, identificarea cu specialitatea, dedicarea față de cariera academică, obligația morală de a lucra în serviciul studenților, capacitatea de menținere a standardelor profesionale, solidaritatea colegială și competiția loială la nivelul instituției.

Art.31. Constatările efectuate de către Comisia de etică, în colaborare cu Comisia pentru Asigurarea Calității privind refuzul unor cadre didactice de a respecta cerințele academice relevante, conduce la somarea și penalizarea acestora, iar dacă în perioada stabilită remedierii se menține situația precedentă se poate decide eliberarea celor în cauză de sarcinile didactice și de cercetare.

Art.32. Universitatea încurajează schimburile academice și evidențiază în mod deosebit profesorii solicitați ca specialiști de excelență în alte universități și instituții.

Art.33. În Universitate, cercetarea se definește ca activitate în scopul dezvoltării cunoașterii, prin specialiști care îndeplinesc următoarele capacități: demonstrează competență și integritate; mențin standardele profesionale de calitate; recunosc public contribuția profesională sau materială a altor persoane sau instituții la rezultatele obținute; cooperează cu echipe de cercetare; se informează reciproc asupra rezultatelor relevante din domeniu; promovează onestitatea și corectitudinea; declară sau evită conflictele de interese; respectă consimțământul informat al celor implicați în cercetare; respectă toate cerințele legale și morale în privința cercetării; sunt deschiși dezbaterii critice asupra rezultatelor obținute.

CAPITOLUL VII

ONESTITATEA ȘI CORECTITUDINEA INTELECTUALĂ

Art.34. Universitatea apără dreptul la proprietate intelectuală, răsplătind pe cei care se află la originea acesteia, menționând rezultatele obținute, în spiritul onestității profesionale, al recunoașterii și recunoștinței.

Art.35. Activitățile care contravin educației, dezvoltării cunoașterii, evaluării corecte a performanțelor studenților, cadrelor didactice și altor categorii de angajați, eludând onestitatea academică, nu vor fi îngăduite în Universitate. Ne referim la înșelăciune (prin sprijin neautorizat, folosirea de materiale interzise la examinări, copiatul) fabricarea datelor (utilizare de date improvizate, modificarea unor date) predarea aceleiași lucrări pentru mai multe examene (autoplagiatul) modificarea datelor din dosarul personal de concurs sau de angajare, inclusiv CV-ul personal, facilitarea înșelăciunii (oferirea unei lucrări gata făcute, substituirea unei persoane care urmează să fie examinată), avantaje obținute pe nedrept (ascunderea unor informații transmise de profesori față de colegi, distrugerea unor materiale didactice din bibliotecă, împiedicarea unor concurenți să se concentreze la o examinare).

Art.36. Frauda intelectuală care reprezintă furt intelectual deliberat, este plagiatul, prin care se încearcă realizarea unei cariere universitare și de cercetare folosind unele publicații care sunt rezultat al fraudei. Plagiatul este rezultatul preluării integrale sau parțiale a unui material realizat de alt autor și prezentarea acestuia ca aparținând propriei persoane, ceea ce implică sesizarea Comisiei de etică în vederea sancționării. În cazul în care se demonstrează că plagiatul a fost atât parțial cât și involuntar în cadrul Ședinței Comisiei se hotărăște o sancțiune proporțională. Dacă materialul (referat, articol, prelegere, tratat etc) care constituie furt intelectual descoperit și demonstrat a fost publicat de către persoana în cauză, cazul este deferit forurilor justiției și se pedepsește conform legilor în vigoare.

CAPITOLUL VIII - TRANSPARENȚA

Art.37. Universitatea "Bogdan Vodă" din Cluj-Napoca respectă principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care interesează membrii comunității academice și se angajează să acorde candidaților pentru admitere, angajare, promovare, gradație salarială, premiere, un tratament corect și egal. Se facilitează astfel egalitatea de șanse în competiție și se asigură accesul echitabil la resursele universitare.

Art.38. În Universitate, studenții au dreptul la acces în privința informațiilor despre criteriile de evaluare la toate formele de verificare, precum și la explicații privind notele obținute.

Art.39. Universitatea solicită membrilor săi, ca în publicațiile și cercetările lor să menționeze, în mod expres, sprijinul material acordat de Universitate sau de alte organizații, instituții, firme sau persoane fizice.

Art.40. În Universitate criteriile de selecție pentru ocuparea posturilor didactice și administrative trebuie precizate cu rigurozitate și claritate, cu respectarea prevederilor legale, asigurându-se publicitatea acestora. Se interzice ca interviurile sau examenele de promovare să conțină întrebări prin relațiile personale și de viață privată a candidaților.

Art.41. Universitatea interzice ascunderea, falsificarea sau denaturarea informațiilor la care au dreptul membrii săi și publicul larg.

CAPITOLUL IX - RESPONSABILITATE

Art.42. Membrii Universității au obligația de a apăra în mod loial prestigiul instituției și se vor abține de la orice acte sau fapte care ar putea produce prejudicii imaginii sau intereselor acesteia. Se interzice membrilor comunității universitare să exprime public aprecieri contrare realității în legătură cu activitatea desfășurată, să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care Universitatea are calitate de parte sau să acorde consultanță persoanelor fizice ori juridice în vederea promovării de acțiuni împotriva acesteia.

Art.43. Universitatea își încurajează membrii să se implice în problemele profesionale și publice, prin colegialitate și cetățenie responsabilă. Responsabilitatea se manifestă față de studenți, subordonați și angajați prin responsabilitate colegială, responsabilitate față de persoanele și instituțiile cu care Universitatea are relații, precum și față de comunitatea locală, națională și internațională.

Art.44. Membrii comunității universitare au dreptul moral de a critica public, întemeiat și argumentat, încălcările standardelor profesionale etice și de calitate, ale drepturilor individuale din Universitate. Se interzice dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a programelor și persoanelor din propria instituție și din alte instituții universitare, de către membrii propriei comunități academice.

CAPITOLUL X - RESPECTUL ȘI TOLERANȚA

Art.45. Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca promovează existența unei comunități academice în cadrul căreia este respectată demnitatea fiecăruia, într-un climat liber de orice manifestare și formă de hărțuire, exploatare, umilire, dispreț, amenințare sau intimidare.

Art.46. Membrii comunității academice sunt datori să adere la valorile toleranței față de diferențele dintre oameni, între opinii, credințe și preferințe intelectuale, fiind interzisă folosirea unui limbaj ofensator, atacul la persoană precum și comportamentul insultător. În Universitate nu se permit manifestări misogine, rasiste, șovine, xenofobe, homofobe și hărțuirea sexuală.

Hărțuirea reprezintă comportamentul degradant, intimidant sau umilitor, care urmărește sau conduce la afectarea gravă a capacității unei persoane de a desfășura activitățile profesionale și de studiu.

Art.47. În Universitate, acțiunile care creează un climat de intimidare, teamă și ostilitate sunt considerate ofensatoare pentru orice persoană. Fiecare membru a comunității academice trebuie să știe că Universitatea interzice hărțuirea sexuală, comportamentul interzis atât de lege cât și de politicile și normele universitare.

* * *

Codul de etică universitară a fost aprobat în ședința Senatului UBV din data de 16 ianuarie 2007.

RECTOR
Prof.univ.Dr. Dumitru PURDEA